

PROTOKOLL 6/2018

Tid: Tisdag den 30 oktober kl. 12:10-15:35 svensk tid

Plats: Gränsälvscommissionens kansli, Storgatan 92 A, Haparanda

Närvarande: Timo Jokelainen, Johan Antti, Pia Hulkoff, Matti Myllykangas, Bengt Niska, Kalervo Aska (lämnade mötet under punkt 18), Kari Kinnunen och Camilla Ahlstrand

Tolk: Hannele Kenttä

1. Mötets öppnande och ordning
Ordförande Timo Jokelainen förklarade mötet öppnat kl 12:10.
2. Mötets beslutsförhet.
Mötet konstaterades vara stadgeenligt sammankallat och kommissionen beslutsför.
3. Godkännande av ärendelistan
Matti Myllykangas föreslog att i punkt övriga ärenden beviljas Kari Kinnunen fullmakt så att Kinnunen kan delta i Pello, Kolari och Muonio kommunernas laxdelegation som träffar jord- och skogsbruksminister Jari Leppä i Helsingfors. Förslaget godkändes och ärendelistan godkändes annars som sådant.
4. Godkännande av två föregående mötens protokoll
Protokoll av mötet den 13 juni och den 11-12 september blev godkända.
5. Ekonomin 09/2018
Beslut: För års 2019 planering tilläggs producering av material till ekonomiuppföljningen och dess utdelning till ledamöterna.
6. Gränsälvscommissionens, jord- och skogsbruksministeriets, miljö- och energidepartementets, miljöministeriets och MSB:s sammanträde i Kolari den 26-27 september. Slutsatserna från mötet. För kännedom, diskussion.

Konstaterades att i agendan i Äkäslompolo-mötet var bl.a. vattenvårdens aktuella frågor, åtgärdernas nuläge i översvämningsfrågor samt Hannukainen och Kaunis Iron gruvaprojektens presentation.
I Äkäslompolo gav även Atso Romakkaniemi sin presentation om forskningsarbete om vandringsfiskar. Gränsälvscommissionen medfinansierar forskningen.
7. Samarbetsbidrag 2019. Bidragssumma och vägledning för ansökans innehåll i annonsen. Diskussion.
Kommissionen diskuterade om bidraget och tog en titt på föregående årens broschyrer. Sekreterarnas förslag väckte diskussion. I förslaget skulle samarbetsbidraget riktas mot en gränsöverskridande förvaltningsplan för lax och havsöring och bidragssumman lyfts upp till 200 000 kronor.

Efter diskussionerna konstaterades att samabretsbidrag på så sätt som föreslagits ersättas inte utan samarbetsbidraget behålls som det är. Alla i kommissionen ville fortsätta samarbetsbidraget. Andra form av bidrag och kommissionens resursanvändning kan granskas i års 2019 planering.

Beslut: *Samarbetsbidragets broschyr uppdateras i samarbete med sekretariatet och ordföranden och presenteras i mötet den 4 december. Samarbetsbidraget utlyses enligt beslut som görs i mötet den 4 december.*

8. Utvärdering av kommissionens verksamhet. Offert av PwC/Hans Forsström. **Bilaga 8a och 8b** (finsk sammanfattning). För kännedom, diskussion.

Johan Antti berättade att Hans Forsström är en erfaren utredare, han har gjort t.ex Laponia-utredningen till länsstyrelsen. I offerten framgår att i utredningen granskas hur kommissionen arbetar enligt den nya gränsälvsöverenskommelsen och hur det framkommer i verksamhetens resultat. Möjliga utvecklingspunkter kan föreslås.

Beslut: *Johan Antti har diskussion med konsulten om rapporteringsmetod, antalet intervjuade och om intervjuernas språk. Efter diskussionen kan utvärderingen beställas. Nuvarande ledamöter och deras ersättare skall intervjuas på finska och på svenska.*

9. Hantering av avloppsvatten i Tornedalen –rapport, innehåll, publiceringstid och åtgärder. För kännedom, diskussion. Bilaga.

Jokelainen öppnade diskussionen genom att konstatera att alla har fått material i förväg med båda språk. Ytterligare har rapporten skickats till kommunerna och till NTM-centralen för kommenteringsrunda. Rapportens innehåll diskuterades. Lite tvivel uppkom ifall man kan dra slutsatser av rapporten för fortsatta arbeten. Å ena sidan kan rapporten vara nyttig för kommuner och reningsverk. Kommissionen hade inga förändringsförslag. Konstaterades att rapporten är ute på kommenteringsrunda i kommuner och NTM-centralen till och med den 9 november.

Beslut: *I kommissionens sammanträde den 4 december ska rapportens slutliga innehåll och leverans bekräftas. Rapporten ska inte tryckas.*

10. Laxkvoten i Östersjön år 2019
Gränsälvskommissionen gav sitt yttrande i ärendet den 12 september.
Fiskekvoterna beslutas av EUs jordbruksministrar i sitt möte i oktober.

Kalervo Aska tillade att Finland hade föreslagit minskning av kvoten men det lyckades inte eftersom Tyskland behövde kvot för sina bifångst som var lax. Sverige hade föreslagit att kvoten ska vara som den var och så gick det. Havsöringen var inte på agenda och ingen förordningsbeslut gjordes, det hade bara konstaterades som en viljefråga.

11. Digitaliseringen, sparandet, förvaring och förbrukningsmöjligheter av landskapsmuseets kartabok om Torne-Muonioälvarna. Diskussion.
Beslut: *Ärendet behandlas i nästa möte.*

12. Kommissionens verksamhet, planering inför 2019. Diskussion. **Bilaga 12a och 12b**

Ärendet diskuterades allmänt och konstaterades kansliets skisser (bilaga 12 a och 12 b). Kari Kinnunens förslag om recipientkontroll och laxarnas fångstrapportering diskuterades. Konstaterades att ärenden som togs upp i mötespunkter 5 och 7 tas hänsyn till i årsplaneringen. Ytterligare framförde Jokelainen att förberedning för kommissionens sammanträden och producering av yttrandena kan vara prioriterade ämnen i samband med årsplanering för 2019. Studiebesöksmål år 2019 kartläggs.

Beslut: *Kari Kinnunen får fullmakt att föra preliminär diskussion med SYKE samt med JSM och Luke om sina förslag. Kinnunen tar upp ärendena vid ett lämpligt sammanträde.*

Till årsplanering för 2019 inkluderas utvecklingsåtgärder till yttrandenas och mötenas förberedning. Årsplaneringsarbete fortgår i ett gemensamt workshop, där även strategiuppdatering ingår. Se mer på punkt 13.

13. Kommissionens strategiuppdatering. Diskussion om arbetsmetod, plats och tidspunkt för workshop för hela kommissionen.
En kort diskussion om strategins innehåll och behovet av dess uppdatering.

Beslut: *Strategin uppdateras i en workshop där även års 2019 verksamhetsplan ingår. Till workshop bjuds in även ersättare. Tidpunkterna december-januari, ordförandena väljer lämpliga datum för detta.*

14. Användning och upphandling av expertservice. Diskussion
Diskussion om hur ordinarie sakkunnigas expertis kan nyttjas i kommissionen.
Båda sakkunnigas arbete ansågs väsentliga i kommissionens verksamhet.

Beslut: *Användningstillfällen av expertservice tas upp i workshop där strategin och verksamhetsplan 2019 är på agendan.*

15. Anslaget för år 2020. Kommissionens förslag till anslaget för 2020 ges till ministerierna senast den 1 mars (7 § 1 mom.)
I diskussionen konstaterades att begäran för anslaget ska ligga minst på samma nivå som nuvarande och att inom kommande åren ska ekonomiplaneringen och medelanvändning vara mer systematiskt.

16. Yttrandebegäran/yttranden, beslut, pressmeddelanden mm. Bilaga.

Diskussion om gruvaprojekt. Hannukainen gruvans miljötillstånd kom på remiss den 25 oktober och svarstid varar ända till den 28 november. Konstaterades att då man ser till kommissionens resurser ska man prioritera det som kommissionen tar del i sitt yttrande. Godkänns att Ahlstrand samlar in ledamöternas kommentar när det gäller Hannukainen.

Återkallelsen av Kaunis Iron tillstånd. Matti Myllykangas jävar sig själv i det här Naturvårdsverkets ärende, då han har deltagit i Tapuli-gruvans beslut i före detta kommissionen. Ahlstrand skickar remisshandlingarna till kommissionen.

17. Möten

På kommande:

2018-11-20 Tornionlaakson Kesäsiika-Tornedalens Sommarsik, styrningsgrupp. Sallisalmi

2018-11-14 och 15 Dialogmöte för kontaktpersonerna i vattenråden, Vattenmyndigheten i Bottenviken, Skellefteå.

Gångna:

2018-09-19 Älvens hus –museum, projektpresentation. Pia Suonvieri, konsult. Kukkolaforsen, Sallisalmi

2018-09-20 Haparanda, Dialogmöten i Norrbottens kommuner, vatten och vattenvård, workshops. Vattenmyndigheten Bottenviken/länsstyrelsen Sallisalmi och Ahlstrand

2018-09-26,27 Gränsälvscommissionens, jord- och skogsbruksministeriets, miljö-och energidepartementetsoch MSB:s sammanträde i Kolari. Jokelainen, Antti, Kinnunen, Sallisalmi, Ahlstrand

2018-10-03 Utbildning "Miljökvalitetsnormer för vatten, ekologisk status i prövning och tillsyn", Stockholm, Ahlstrand

2018-10-10 Hannukainen gruvområdet, myndigheternas samråd i förslagsskedet av delgeneralplanen och detaljplanerna för gruvoma. Lapplands NTM-central, Rovaniemi. Sallisalmi

23.10. 2018 Kaunis Iron –gruva, besiktning av Mark- och miljödomstolen i Pajala. Sallisalmi, Niska Bengt Niska berättade att i Kaunisvaara var ca 40 personer på plats. 12-13 olika punkter besöktes som gällde gruvans miljöärenden. Politiska frågor var inte alls på agendan.

Hulkoff sade att den 6 november anordnas i Korpikylä ett öppet möte om Sommarsik-projekt, platsen är Korpikylä byastuga kl 17:30 lokal tid. Ahlstrand skickar inbjudan och berättar att kommissionen betalar för resekostnader för kommissionens deltagare.

18.

Övriga ärenden

- UNECE MOP8 i Astana, Vitryssland i nötskal. För kännedom. Kari Kinnunen. Kinnunen berättade att alla stater hade haft 2-3 minuters presentation. Kinnunen blev återvald till implementeringskommitté i 6 år. Nya representanter i kommittéen är Portugal och Lettland. Finland tog upp att det hade funnits fel gällande Torneälvs rapportering då rapporten påstod att det inte finns någon gränsälvsöverenskommelse som är i kraft. Det visade sig att i de allra nordligaste delar där avrinning sker mot Norge, inte finns avtal, och slutsatsen blev därför felaktigt.
- Personalsamtal, sekretariatet med ordförande Antti 2018-10-25. För kännedom.
- Förvaringsinventarier i kansliets toaletterum. För kännedom.
- Attestering av sekreterarens reseräkningar t.o.m. 10/2017. Jokelainen åtgärdar.
- Myllykangas föreslog Kinnunen som kommissionens deltagare i Muonio, Kolari och Pello kommunernas delegation, som träffar minister Jari Leppä i laxfrågor i Helsingfors. Godkändes.

19.

Nästa sammanträde

Beslut: *Den 4 december i Haparanda.*

År 2019 januari- och februari-mötens förslag den 30 januari och den 27 februari passar inte till Johan Anttis tidtabell. Kansliet kontaktar Anttis sekreterare för att hitta nya mötesdatum.

20. Mötets avslutande
Ordförande avslutade mötet kl 15:35 svensk tid.

Timo Jokelainen
ordförande

Johan Antti
vice-ordförande